

Kranjsko - Slovenska
Katoliška Jednotaje prva in najstarejša
slovenska bratska pod-
pora organizacija v
Ameriki

Posluje že 48. leto

GESLO KSKJ. JE:

"Vse za vero, dom in
narod!"

Entered as Second Class Matter December 12th, 1933, at the Post Office at Cleveland, Ohio, Under the Act of August 24th, 1912. Assisted for Mailing at Special Rate of Postage Provided for in Section 1103, Act of October 3rd, 1917. Authorized on May 22nd, 1917.

NO. 41 — STEV. 41

CLEVELAND, O., 15. OKTOBRA (OCTOBER), 1941

VOLUME XXVII. — LETO XXVII.

NAD \$800,000 NOVE ZAVAROVALNINE DOSEŽENE

IZPOD PERESA GL. URADNIKOV KSKJ.

John Pezdirtz, glavni nadzornik KSKJ

Na zadnji konvenciji je bilo sklenjeno, da mora vsak glavni uradnik vsaj dvakrat v letu napisati kak članek v naše Glasilo. Dosedaj smo v obče vsi to storili. Pisali smo po veliki večini vsi na način priporočevanja in vzpodobjanja članstva za sodelovanje v kampanjah za pridobivanje novega članstva. Pisali smo to, ker pač drugega izredno posebnega ni bilo na vrsti, in ko smo imeli splošno glasovanje o združenju skladov v en splošni sklad (General fund). Tedaj sem pisal in tolmačil članstvu pomen in namen združitve. Povdral sem, da je seveda na članstvu ležeče, kako naj se zgodi. No, in odglasovanje je bilo z veliko večino, da naj se skladi združijo. To se je tudi zgodilo. Ako je to za Jednoto dobro ali slabot, sedaj ni vprašanje. Večina je tako očičila in ker smo v državi demokracije, mora seveda to tudi držati.

Zdeto se mi je, da je odločitev združenja skladov za organizacijo in njenega članstva velike važnosti, radi tega sem pisal. Namen sem imel članstvu pojasnititi, da se potem lažje odločijo, kako glasovati in odločiti. To je po moji razsodbi moja dolžnost, ker končno uradniki društva kakor tudi glavni uradniki Jednote smo od članstva izvoljeni, da vršimo in izvršujemo sklepe članstva. Poleg tega pa tudi, da dajemo pojasnila, na katerih podlagi mi potem vsi skupaj odločujemo, večina pa naj potem sklene in odloči.

Zadnja konvencija je dala nalogu sedanjemu glavnemu odboru odločiti vprašanje nakupa lastne tiskarne. Glavni odbor je prejel od konvencije naročilo, katero mora izvršiti pred prihodnjo konvencijo. Glavni odbor je o tem vprašanju veliko razpravljal. Prestavljal je odločitev od ene do druge seje glavnega odbora in se nikakor ni mogel zediniti o velevažnem predlogu. Končno pa je glavni odbor potom pismenega glasovanja z večino glasov sklenil, da se prepusti odločitev nabave lastne tiskarne članstvu potom splošnega glasovanja. Torej članstvo naj odloči. Naša dolžnost pa je, da vam stvar razjasnim. Potem boste pa odločevali in kar bo večina rekla, tako se bo potem zgodilo.

V prihodnjih par dopisih bom zadevo po svoji moči in s svojega stališča opisal in razjasnil tako, da bo članstvo lahko razsojalo in po svoji vesti potem glasovalo.

Dne 28. novembra, 1940 je prejel glavni tajnik sobrat Josip Zalar pismo od zavarovalninskega departmента, v katerem mu sporočajo, da je direktor po zelo natančni preiskavi in študiranju stanja finance naše Jednote odobril prošnjo. Radi tega je je dovoljeno vzeti iz preostanka denaria Jednotinega premoženja in ustanoviti sklad, iz katerega bi se morale nabaviti vse potrebščine, vključivši stroje in vse druge predmete, ki spadajo v področje tiskarne kot papir in vse drugo. Ta sklad pa pod nobenim pogojem ne sme presegati svote \$50,000, preko te sivo ne smemo iti pod nobenim pogojem, to je naročilo direktorja zavarovalninskega oddelka v Springfield, Ill.

Ta svota je dovoljena, na koje podlagi se lahko prične, ako bo tako članstvo odločilo z nakupom strojev za lastno tiskarno Kranjsko-Slovenske Katoliške Jednote v Jolietu, Ill. Ako se stvar odloči za nakup in denarja ne bi bilo dovolj, bi gotovo na ponovno prošnjo potem dobili dovoljenje od zavarovalninskega oddelka za nadaljnjo svoto. Saj se je to tudi zgodilo pri postavljanju in zidavi Jednotinega doma. Da ne bi imeli dovolj denarja, o tem ni strahu, radi tega ni zapreke, ker naša Jednota je nadolventna. Na ta stavek se kaj radi opiramo, kadar odločujemo.

(Dalje sledi)

MNENJE DRUŠTVA ST. 57 GLEDE JEDNOTINE TIKARNE

Brocklyn, N. Y.—Naše društvo sv. Jožefa, št. 57 je na svoji tričetrtletni seji dne 4. oktobra debatiralo o splošnem glasovanju glede lastne tiskarne svojega društva: Yes ali No. in na konvenciji bi bil ta predlog odglasovan v par minutah, ne pa, kot brat glavni tajnik piše, da bi stalo to preveč denarja. Ali ne stane referendum več?

Brat glavni tajnik poroča, da načelnik zavarovalninskega oddelka dovoljuje vzeti denar iz posmrtninskega sklada, to je vse lepo, ampak kdo bo pa asesment plačal, ako pademo pod

kaj voli in kakšne dohodke bomo imeli od lastne tiskarne. Vsak delegat bi volil po naročilu svojega društva: Yes ali No. in na konvenciji bi bil ta predlog odglasovan v par minutah, ne pa, kot brat glavni tajnik piše, da bi stalo to preveč denarja. Ali ne stane referendum več?

Brat glavni tajnik poroča, da načelnik zavarovalninskega oddelka dovoljuje vzeti denar iz posmrtninskega sklada, to je vse lepo, ampak kdo bo pa asesment plačal, ako pademo pod

Začetek gradbe nove cerkve v Barbertonu, O.

Našim podjetnim Barbertončanom se bo izpolnila dolgo negovana želja po novi cerkvi. V nedeljo 19. oktobra, popoldne ob dveh bodo zasadili prvo lopato za to novo lično zgradbo. Slavnostni govornik bo p. Kazimir Zakrajšek. Domaci župnik Father Jager vabi vse svoje prijatelje, naj pridejo na to lepo in redko slovesje v Barberton.

NA DOPUSTU

Iz Fort Benning, Ga., kjer je prideljen zdravniški oddelku, je prišel k staršem na dopust na znani clevelandski mladenič-vojak William Gliha, kjer ostane za dobo 16 dni. Glihovi stanujejo na 5605 Bonna Ave.

Naš Viljem, ki je član društva sv. Vida, št. 25 KSKJ ima tukaj številno svojih prijateljev, ki so gotovo veseli zopetega snidenja z njim.

GOVERNERJEV SIN V KANADSKI ARMADI

Peter Gerald Lehman, 24-letni sin newyorškega govornerja je precej dober letalec ter je skušal stopiti v ameriško armadno ali v mornariško letalsko službo. Toda zavrnili so ga, ker je poročen. Poročenih prostovoljev namreč v Ameriki ne sprejemajo.

Zato je stopil v kanadsko zračno službo, kar je storil izrecnim dovoljenjem svojega očeta, govornerja Lehmana in svoje žene.

Peter je najstarejši med tremi Lehmanovimi otroci. Oženil se je leta 1938.

ZAPUŠČINA VIŠJEGA SODNIKA BRANDEIS-A

Washington, D. C.—Nedavno v tem mestu umrl vpokojeni član najvišjega zveznega sodišča Louis D. Brandeis je zapisal \$3,200,000. Od te svote je za njegovo vdovo določenih \$400,000, za dve njegovi hčeri pa \$200,000, ostanek je pa pokojnik v svoji oporoki označil za razne dobrodelne svrhe. Prejel lep delež bo dobila tudi neka družba v New Yorku, ki posluje za ohranitev civilnih svobodščin in za izobrazbo delavcev v Ameriki. Kot vrhovni sodnik je dobival zadnjih 25 let po \$20,000 letne plače, pred tem pa veliko zasluzil kot korporacijski odvetnik.

CASOPISNEGA PAPIRJA BO MANJKALO

Washington, D. C.—Norbert McKenna, ki je uslužben v uradu za produkcijo, je izjavil, da porabi narodna obramba najmanj 30 odstotkov papirja. Tato bo imelo časopisje drugo leto na razpolago le 21½ milijonov ton, dočim so ga imeli dozdaj 25½ milijonov ton.

VABILO NA DRUŠTVENO SLAVNOST

Brocklyn, N. Y.—Tem potom se prav vlijudno vabi vse znance in prijatelje našega društva sv. Jožefa, št. 57 KSKJ, živeče v Greater New Yorku na proslavo 40-letnice tega društva, ki se vrši v nedeljo, 19. oktobra v Slovenskem Narodnem Domu na Irving Ave., Brooklyn. Pričetek bo točno ob 4. popoldne.

Nastopilo bo pevsko društvo "Domovina," Brooklynski tamburaški zbor, potem Josip Kerkevich s harmoniko in Miss Mary Ann Pishkur na klavir. Tako nam bo zapel par pesmi tudi naš malci Capuderček, sin našega sobrata Valentina Capudra.

Nato sledi imenitna šaligra

"Zamujeni vlak," pod vodstvom brata Jakoba Pishkura. Za to smešno igro so izbrani najboljši igralci. Po igri sledi prosta zabava in ples, kjer bo igral znani Jerry's Star Light orkester, pa tudi harmonika se bo čulo med orkestrom.

Po igri se bo oddalo 40 raznih dobitkov, ker obhaja društvo svojo 40-letnico. Za vse to bo znašala vstopnina samo 50 centov; poleg tega dobi vsak udeleženec puščel dišečega rožmarina, katerega bo daroval naš sobrat John Cvetkovich iz Plainfielda, N. J.

Odbor Slovenskega Doma je tudi obljudil, da bo ta dan pripravljeno z najboljšo pijačo in prigrizkom, da vam ne bo treba biti žejni ali lačni. Za zabavo bo pa skrbel veselčni odbor. Uverjeni bodite, da bo na proslavi naše 40-letnice vsega začnosti.

Posebno vabilo pa naj velja tudi vsem našim članom in članicam; saj je gotovo to vaša važna dolžnost, da se vsi udeležite redke slavnosti našega društva.

Važno! Dragi mi bratje in sestre! Pred vsem vas prosim, da pridete že dopoldne ob 10. uri v slovensko cerkev na St. Marks Place (na Osmo cestu) v New York k sv. maši, ki bo darovana po namenu društva za vse naše pokojne in žive člane in članice. Zbirali se bomo ob 9:45 v cerkveni dvorani; prinešite društvene regalije seboj.

In kateri imate otroke v našem mladinskem oddelku, pripeljite jih seboj. Naj ne bo nobenega drugega važnega izgovora za neudeležbo kakor samo nujno delo ali pa bolezni.. Za popoldne ste pa ponovno prošen, da pridete v Slovenski Dom in da pripeljete seboj tudi svoje prijatelje in znance.

Naznanjam zaeno veselo novočico, da bomo imeli med nami na tej slavnosti kot oficijelnega

Jednotinega zastopnika, našega bivšega večletnega tajnika in predsednika brata Ivana Zupana, urednika Glasila K. S. K. Jednote, tako pride na obisk v New York tudi njegova gospa progo.

S sobratskim pozdravom,

Joseph J. Klun, predsednik.

Smrtna kosa v Clevelandu

John Spehek

Po daljši bolezni je umrl splošno poznani John Spehek Sr., star 61 let, stanujoč na 16226 Arcade Ave., kjer je vodil grocerijo zadnjih 18 let. Tukaj zapušča žalujočo soprogo Mary, rojeno Vihtelič, doma iz Vrhnik, tri sinove: Ivana, Henrika in Alberta, hčer Betty, poročeno Clausen, brata Louisa in več drugih sorodnikov. Roje je bil v vasi Hojče, fara sv. Gregor, občina Sodražica, kjer zapušča tri po pol sestre, Mario, Franco in Cecilijo ter več drugih sorodnikov.

Laverne Praznovsky

Dne 13. oktobra popoldne je umrla v Lakeside bolnišnici Laverne Praznovsky, stara 18 let. Bila je hči Mr. in Mrs. Frank Praznovsky. Mati se je prej pisala Mihelich. Zapušča brate Daniela in Johna ter sestre Danielo, Mrs. Olga Edgar in Mrs. Mary Koss. V juniju je graduirala iz Shore višje šole, kjer je bila odlična učenka. Bila je članica mladinskega oddelka društva sv. Marije Magdalene, št. 162 KSKJ.

Naj v miru božjem počivata.

ANGLEŽI HITIJO RUSOM NA POMOC

Stockholm, Švedska.—Časopisje objavlja vesti iz Helsinki, Finska, da se je izkrcalo v ruski pristanišču Arhangelsk v Belem morju 40,00 angleških vojakov. "Nadaljna angleška ekspedicija je bila izkrčana pa v drugih russkih pristaniščih na severu.

Arhangelsk leži 700 milj severno od Moske in če poročila odgovarjajo resnici, bo igrala ta ekspedicija zelo važno vlogo, ker bo pritisnila od severa na Fince in Nemce.

Nemci se vedno bolj bližajo glavnemu mestu Rusije—Moskvi; oddaljeni so samo še 95 milj od njega. Russke oblasti so že odredile, da morajo ženske vojake. Nadaljna angleška ekspedicija je bila izkrčana pa v drugih russkih pristaniščih na severu.

Arhangelsk leži 700 milj severno od Moske in če poročila odgovarjajo resnici, bo igrala ta ekspedicija zelo važno vlogo, ker bo pritisnila od severa na Fince in Nemce.

Rdeči križ je bil uspešen do staviti več kot 100,000 omotov z živzem za ujetnike na Nemškem. Sedaj je bila cena običajnega paketa znižana od \$2.75 na \$2.40.

Prijatelji in sorodniki ujetnikov, ki so na Nemškem, morejo pošiljati jim nekaj živeža, ako imajo potrebu informacije od ujetnikov. Rdeči križ je prezel vse stroške dostavljanja. Cena je le za nakup živeža.

ZNIŽANJE CEN ZIVEŽNIH
PAKETOV ZA VOJNE
UJETNIKE

Rdeči križ je bil uspešen do staviti več kot 100,000 omotov z živzem za ujetnike na Nemškem. Sedaj je bila cena običajnega paketa znižana od \$2.75 na \$2.40.

Razni prodajalci Fordovih avtomobilov v Clevelandu oglašajo v lokalnih listih nove 1942 Forde, ki so pa v ceni za 14%

dražji od Fordov zadnjega letnika. Cena istih se je namreč zvišala za \$110.

Dalje na drugi strani

DEVETO POROČILO "ON TO CHICAGO" KAMPANJE

Nova zavarovalnina od 1. jan. do 4. okt. 1941
9th "On to Chicago" Campaign Report Covering
New Business from Jan. 1 to Oct. 4, 1941

št. dr.	Ime predlagatelja	Mlad. oddelek "AA" in "BB"	mlad. oddelek "CC" in "FF"	Odslasi in Adult and Ju

DEVETO KAMPAJNSKO POREČILO

(Nadaljevanje iz 1. strani).

št. dr.	Ime predlagatelja	Mlad. oddelok "AA" in "BB"	Odrasli in "AA" in "BB" "CC" in "FF"	Mlad. oddelok "CC" in "FF"	Skupaj
Soc. No.	Name of Sponsor	Juvenile "AA" - "BB"	Adult "CC" in "FF"	Total	
86	Mary Taucher	500.00	1,000.00	1,500.00	
86	Theresa Potocnik	500.00	500.00	1,000.00	
87	Mathew Krall	1,500.00	3,000.00	4,500.00	
88	Joseph Grdesic	500.00	500.00	1,000.00	
89	Frank Kompare	1,000.00	500.00	1,500.00	
90	Mary Petrich	500.00	500.00	1,000.00	
92	Klara Pipic	250.00	250.00	500.00	
93	John Kerze	500.00	500.00	1,000.00	
93	Ludwig Zuzak	500.00	500.00	1,000.00	
93	Mary Mlachnik	250.00	250.00	500.00	
94	Konst. Podlesnik	2,000.00	500.00	2,500.00	
94	—	1,000.00	500.00	1,500.00	
97	Amelia Melcher	1,000.00	500.00	1,000.00	
98	Frank Lukanc	1,000.00	1,500.00	2,500.00	
98	—	1,000.00	2,000.00	3,000.00	
101	Michael Cerne	1,500.00	500.00	2,000.00	
103	Anna Janchan	1,500.00	1,000.00	2,500.00	
103	—	1,500.00	3,000.00	4,500.00	
104	Mary Kocman	500.00	500.00	1,000.00	
104	Angela Medved	500.00	500.00	1,000.00	
104	—	1,000.00	211	211	
105	Jennie Toncich	500.00	1,000.00	1,500.00	
105	Barbara Mick	1,000.00	1,000.00	2,000.00	
105	Veronica Ruppe	500.00	500.00	1,000.00	
105	Sophie Brezec	500.00	12,750.00	12,750.00	
108	Antonia Struna	8,500.00	4,250.00	2,000.00	
108	Mary (Anton) Terlep	—	2,000.00	219	
108	Helen Metesh	1,000.00	1,000.00	221	
108	Stella Legan	500.00	500.00	221	
108	—	500.00	1,000.00	224	
109	Ludwick Hiber	500.00	1,000.00	1,500.00	
109	Frances Derglin	500.00	500.00	1,000.00	
110	Joseph Leksan	1,000.00	2,500.00	3,000.00	
111	Frances Smrdel	2,000.00	500.00	2,500.00	
111	—	1,000.00	225	225	
112	Joe Spreitzer	4,000.00	4,000.00	6,250.00	
113	Bostian Znidarsic	4,500.00	1,750.00	3,000.00	
113	George Pavlakovich	3,000.00	500.00	3,500.00	
115	Mary Gergich	1,000.00	500.00	1,000.00	
115	Mary Paye	500.00	500.00	1,000.00	
115	Rose Stefane	500.00	500.00	1,000.00	
115	Mildred Waliczek	500.00	500.00	1,000.00	
119	Anna Mentzer	500.00	500.00	1,000.00	
119	Elsie Romanowsky	500.00	500.00	1,000.00	
119	Anna Smajd	250.00	250.00	250.00	
119	Mary Kovacic	250.00	250.00	250.00	
120	Pauline Osolin	3,000.00	1,000.00	4,000.00	
121	Rafaela Lovrin	250.00	250.00	250.00	
123	Mary Luko	1,000.00	250.00	1,250.00	
123	Mary Kowalski	500.00	500.00	1,000.00	
123	Anna Roth	500.00	500.00	1,000.00	
123	Caroline Strauss, Sr.	500.00	500.00	1,000.00	
127	Louise Count	1,000.00	3,500.00	500.00	
127	Louise Count in Frances Copp	3,500.00	500.00	3,500.00	
128	Catherine Cvitesic	1,500.00	1,000.00	2,000.00	
131	Anton Ceglar	1,000.00	1,000.00	2,000.00	
132	Jacob Cukjati	1,000.00	1,000.00	2,000.00	
133	Mary Ulasich	1,000.00	750.00	2,750.00	
134	Antonia Kos	2,000.00	750.00	2,000.00	
136	John Pernic	2,000.00	5,000.00	9,000.00	
139	Anna Klopec	4,000.00	3,500.00	2,500.00	
143	Louis Zeleznikar, Jr.	—	1,000.00	1,000.00	
143	Frank Buchar	—	1,000.00	1,000.00	
143	Frank Konda	—	1,000.00	1,000.00	
143	John Petek	—	1,000.00	1,000.00	
143	Joseph Kochervar	—	500.00	500.00	
143	John Kren	—	500.00	500.00	
143	Martin Kochervar	—	500.00	500.00	
144	John Udovich	3,500.00	2,250.00	5,750.00	
144	Leo Bersch	1,000.00	1,000.00	1,000.00	
144	Frank Repensek	1,000.00	1,000.00	1,000.00	
145	Frank Horzen	1,000.00	500.00	500.00	
145	Edward Hudak	500.00	500.00	1,000.00	
145	George Podnar	500.00	500.00	1,000.00	
145	Frank Moravec	500.00	500.00	1,000.00	
145	Nick Shutej	—	250.00	250.00	
146	John Kaplan	2,500.00	4,500.00	7,000.00	
148	Stephen Piczko	1,500.00	5,000.00	6,500.00	
150	Antonia Debelak	1,500.00	1,500.00	2,500.00	
150	Mary Pucell	500.00	1,000.00	500.00	
150	—	500.00	250.00	250.00	
152	Luka Matanich	6,000.00	2,000.00	2,500.00	
152	—	1,000.00	1,500.00	2,000.00	
153	JOE CHESNIK	17,000.00	11,000.00	28,000.00	
153	Dorothy Chesnik	3,500.00	2,000.00	5,500.00	
153	Max Senkinc	250.00	500.00	250.00	
156	Mary Kosmerl	500.00	750.00	1,250.00	
156	Mary Tekautz	1,000.00	3,500.00	5,500.00	
156	Jacob Gregorich	1,000.00	500.00	1,000.00	
156	Olga Bobich	500.00	500.00	500.00	
156	Catherine Janezich	500.00	500.00	500.00	
156	Mary Margo	500.00	500.00	500.00	
156	Mary Massich	500.00	500.00	500.00	
156	Olga Mihelich	500.00	250.00	250.00	
156	Augusta Baraga	2,000.00	3,500.00	5,500.00	
157	Hermina Ribich	1,000.00	1,000.00	2,000.00	
157	Johanna Mohar	1,000.00	1,000.00	2,000.00	
157	Christine Plantan	1,000.00	1,000.00	2,000.00	
157	A. Shircel	1,000.00	1,000.00	2,000.00	
157	H. Shircel	500.00	500.00	250.00	
157	M. Suscha	500.00	500.00	250.00	
157	Frances Ribich	1,500.00	1,000.00	1,000.00	
160	Agnes Zakrasek	1,000.00	1,000.00	1,000.00	
161	Mike Semeja	7,500.00	500.00	1,000.00	
162	Mary Hochevar	500.00	500.00	1,000.00	
162	Helena Mally	500.00	500.00	1,000.00	
162	Frances Macerol	2,000.00	4,000.00	5,000.00	
163	M. Brozenic	500.00	500.00	1,000.00	
164	Gabriela Masel	500.00	1,000.00	1,500.00	
164	—	500.00	500.00	1,000.00	
165	Mary Petrich	9,500.00	2,250.00	11,750.00	
165	Christine Bevez	1,000.00	1,000.00	1,000.00	
166	John Peterlich	1,000.00	1,000.00	1,000.00	
168	Charles Kuhar	1,000.00	1,000.00	1,000.00	
169	JOHN PEZDIRTZ	13,000.00	15,000.00	28,000.00	
169	Mike Zlate	11,000.00	2,000.00	13,000.00	
169	Anton Rudman	7,000.00	2,500.00	9,500.00	
169	Frank Trepal	1,500.00	1,500.00	1,500.00	
169	Frances Gril	50			

DRUSTVENA NAZANILA

(Nadaljevanje z 2 strani)

si je v tovorni poškodovala roko, katero je morala dolgo pestovati, pa ker je mlada ter kojajna, je prebila vse bolečine in sedaj je zopet zdrava ter vesela.

Sestra Antonia Novak, katera se je zadnje čase preselila iz naše okolice in menda samo zato, da je bliže našega prihodnjega župana Frank J. Lau-scheta, saj je rekla tako, da je vesela, da je v njegovih bližini in tako je tudi hitela takrat, ko je France odpril kampanjo v Geauga Lake kot zavedna Slovenska in obenem Američanka, je hitela tudi ona na otvoritev, Nesreča pa je hotela, da je tamkaj tako nesrečno padla, da si je močno poškodovala nogo v kolenu, morali so jo takoj odpeljati k zdravniku, kateri je vporabil vse moči, da je obvaroval našo članico pred najhujšim.

Jennie Lunder je tudi primorana varovati posteljo ter ubogati zdravnik. Pravi, da je težko, kajti ona je vajena, da drugi (to je njena družina), ubogajo njo, sedaj pa mora ubogati ter se ravnat po zdravnikovih nasvetih. Želimo tudi nji, da se kmalu pozdravi. Tudi Mary Boyt je še primorana obiskovati zdravnike, želimo ji popolnega okrevanja.

Sedaj pa Three cheers for the young mothers, katere so zadnje vase postale mlade ter srečne matere, in sicer: Josephine Pierce je dobila v dar zalo hčerko, Agnes Pirnat se postavi s krepkim sinkom, Ann Gradowski je tudi dobila v dar zalo hčerko. Čestitke srečnim materam in seveda tudi očetom, vsem mladim pa zdravje, da bi rastli v veselje staršev.

Nerada, pa sem primorana omeniti radi zaostalega asesmenta. Drage članice, prosim vas, kaj neki mislite, da ste tako slabe pri plačevanju, saj je društvo vase ravno toliko kakor je moje, torej plačajte vas asesment in jaz bom svojega, dokler ga bom mogla. Sedaj pa ne vem, kaj si ve mislite? Jaz vem, da ve veste, da jaz nimam denarja za vaše asesmente, ali močne mislite, da vas Jednota pozna, da ste dobre članice ter Jednota že ve, da boste plačale? Oj, drage sestre, kako se motite! Jednota pozna samo članice, katere imajo asesment plačan; zdramite se vendar ter plačujte redno vsak mesec, saj bo vendar to vam samim v korist. Upam, da te vrstice ne bodo glas vpijočega v puščavi.

Prosim vas tudi, da ne pozabite Jednotine kampanje, ali mora biti naše društvo zadnje, ki bo, ako sploh doseže predpisano kvoto? Potrudite se vendar, pa ako ne same, pa povejte meni, pa bom šla jaz do onih, kateri bi radi pristopili, samo da jim razložim, kako koristna je Jednota.

Da se vidimo nočoj na seji! Imam tudi nekaj pozdravov, katere sem prinesla iz Chicaga in Lemonta. Torej prosim pridite, posebno lepe ter izbrane pozdrave imam za sestro Narobe, naj pride, pa bo vse narobe prav.

V vseh slučajih se lahko obrnete name, vedno sem vam na razpolago, ali me pa tudi lahko telefonično pokličete: PTOtomac 6362.

Margit Kogovšek, tajnica.

DOPISI

BROOKLYNSKE NOVICE
Brooklyn, N. Y.—Kot je že sobrat Joseph J. Klun obširnejše objavil v Glasilu KSKJ, bo obhajalo naše društvo sv. Jožefa, št. 57 KSKJ, pri katerem sem podpisani drugi nadzornik, svojo 40-letnico, in sicer v nedeljo, dne 19. oktobra, 1941. Dopoldne ob 10. uri bo darovan na sv. maša za vse žive in po-

kojne člane in članice našega društva, katero bo daroval načasiti gospod župnik Rev. Pius J. Petric, v naši slovenski cerkvi sv. Cirila na 62 St. Marks Place, 8th St., New York, N. Y. Vse članstvo je naprošeno, da se to službe božje polnoštevilno udeleži.

Popoldne pa se bo vršila v proslavo tega pomembnega jubileja velika veselja z igro itd. in to v dvorani našega Slovenskega narodnega doma na 253 Irving Ave., vogal Bleeker St. v Brooklynu, N. Y. na katero se poleg našega članstva, vabi vso našo slovensko javnost iz Greater New Yorka in okolice.

O j, takoj nato prvo nedeljo dne 26. oktobra, 1941 pa bomo imeli v naši naselbini slovensko obec, ker ta dan se bosta namreč poročila naš znani mladenič Mr. Frank Hribar, kateri si je izbral za svojo zakonsko družico našo slovensko mladenico Miss Frances Grum. Poroka se bo vršila ob 3:45 popoldne v cerkvi The Church of Our Lady of Guadalupe, 15th Ave. in 72d St., Brooklyn, N. Y. Svatba ali obec pa se bo vršila na nevestinem sedanjem domu na 115-70th St., Brooklyn, N. Y.

Naj omenim, da ženin prinaša iz ugledne in spoštovane slovenske družine Mr. in Mrs. F. M. Hribar, 207 Willow Ave., Hoboken, N. J., ki je že nekaj let zaposlen pri veliki družbi The Great Atlantic & Pacific Co., in sicer kot pomočni upravitelj (Assistant Manager) pri podružnicu v Ridgefield Parku, N. J. Ta velika družba, kot znano, ima svoje podružnice po vse Združenih državah. Mlada nevesta pa prihaja iz ugledne in spoštovane slovenske družine Mr. in Mrs. J. F. Kovšca, RFD 3, Jefferson, N. Y., kjer imata svoje veliko in lepo urejeno posestvo. Nevesta je izvrjena kot lepotičarka ter kot taka je poslena že nekaj let v enem največjem lepotičnem podjetju (Beauty parlor) tu v Brooklynu.

Naj še omenim, da je ženin bratranec moje žene, nevesta pa je sestrica podpisanega. Mladina zakonoma kljcem že v naprej, naj jima Bog poddeli vse najboljše v njunem bočnem stanu, ter kot se glasi tista naša načepka: "Preljubi ženin in nevesta, bodita eden drug'm zvesta, naj bo dobro ali slabo, saj sta 'hot'la imet' tako." Bog vaju živi na mnoga leta v zdravju in zadovoljstvu.

Pozdrav,
Anthony F. Svet,
165 Montrose Ave. Brooklyn,
N. Y.
—
**POSNEMANJA VREDNA
NASELBINA**

Lcain, O.—Javnosti naznamo, da smo tudi mi v Lorenail, Ohio ustanovili sekcijsko pomoč rojakom v stari domovini in to samo za Slovence. Prejemali bomo prispevke in prijevali razne prireditve kakor bomo videli; da je potrebno. Vsaka naša seja ali prireditev bo objavljena potom časopisja o pravem času.

Dolžnost vseh zavednih Slovencov je, da gredo nam na roke, ker s tem pomagajo svojem onkraj morja, ki grozno trpe. Odbor bo storil kar največ bo mogel za to prekoristno idejo. Odbor te sekcijs je sledič:

Mary E. Polutnik, predsednica; Louis Balant, prvi podpredsednik; John Bruce, drugi podpredsednik; John Tomazic, tretji podpredsednik; Matilda Ostanek, tajnica; Hermina Zortz, blagajničarka; nadzorniki: Angela Kozjan, Frank Ravnikar, Lillian Tomazin, Michael Cerne, Ludwig Vidrick; predsednik publikacijskega odbora John Kozjan. Vsi tajniki društva naj pomagajo pri oglaševanju v torjivo publikacijski odbor.

Gospodarski odsek: Frances Jevec, Frances Dougan, John

TRAGEDIJA SLOVENSKEGA NARODA

Ravnanje z aretranci, katerih števila pa zaradi razmer, ki vladajo na slovenskem ozemlju, zasedenem po Nemcih, ni mogoče ugotoviti razen za nekatero večje skupine: Maribor najmanj 2,000, Begunje (nemška kazilnica) preko 500, med njimi 105 duhovnikov, Celje, vsaj 500, med njimi 50 duhovnikov, Laško 61 duhovnikov itd.—je surovo. Spijo na golih tleh, dobivajo minimalno hrano, tako da prosijo za kruh z povzdignjenimi rokami.

Popoldne pa se bo vršila v proslavo tega pomembnega jubileja velika veselja z igro itd. in to v dvorani našega Slovenskega narodnega doma na 253 Irving Ave., vogal Bleeker St. v Brooklynu, N. Y. na katero se poleg našega članstva, vabi vso našo slovensko javnost iz Greater New Yorka in okolice.

O j, takoj nato prvo nedeljo

dne 26. oktobra, 1941 pa bomo imeli v naši naselbini slovensko obec, ker ta dan se bosta namreč poročila naš znani mladenič Mr. Frank Hribar, kateri si je izbral za svojo zakonsko družico našo slovensko mladenico Miss Frances Grum. Poroka se bo vršila ob 3:45 popoldne v cerkvi The Church of Our Lady of Guadalupe, 15th Ave. in 72d St., Brooklyn, N. Y. Svatba ali obec pa se bo vršila na nevestinem sedanjem domu na 115-70th St., Brooklyn, N. Y.

Naj omenim, da ženin prinaša

iz ugledne in spoštovane

slovenske družine Mr. in Mrs. F. M. Hribar, 207 Willow Ave., Hoboken, N. J., ki je že nekaj let zaposlen pri veliki družbi The Great Atlantic & Pacific Co., in sicer kot pomočni upravitelj (Assistant Manager) pri podružnicu v Ridgefield Parku, N. J. Ta velika družba, kot znano, ima svoje podružnice po vse Združenih državah. Mlada nevesta pa prihaja iz ugledne in spoštovane slovenske družine Mr. in Mrs. J. F. Kovšca, RFD 3, Jefferson, N. Y., kjer imata svoje veliko in lepo urejeno posestvo. Nevesta je izvrjena kot lepotičarka ter kot taka je poslena že nekaj let v enem največjem lepotičnem podjetju (Beauty parlor) tu v Brooklynu.

Naj še omenim, da je ženin

bratranec moje žene, nevesta

pa je sestrica podpisanega.

Mladina zakonoma kljcem že v naprej, naj jima Bog poddeli vse najboljše v njunem bočnem stanu, ter kot se glasi tista naša načepka: "Preljubi ženin in nevesta, bodita eden drug'm zvesta, naj bo dobro ali slabo, saj sta 'hot'la imet' tako." Bog vaju živi na mnoga leta v zdravju in zadovoljstvu.

Pozdrav,

Anthony F. Svet,

165 Montrose Ave. Brooklyn,

N. Y.

—
**POSNEMANJA VREDNA
NASELBINA**

Lcain, O.—Javnosti naznamo, da smo tudi mi v Lorenail, Ohio ustanovili sekcijsko pomoč rojakom v stari domovini in to samo za Slovence. Prejemali bomo prispevke in prijevali razne prireditve kakor bomo videli; da je potrebno. Vsaka naša seja ali prireditev bo objavljena potom časopisja o pravem času.

Pozdrav,

Anthony F. Svet,

165 Montrose Ave. Brooklyn,

N. Y.

—
**POSNEMANJA VREDNA
NASELBINA**

Lcain, O.—Javnosti naznamo, da smo tudi mi v Lorenail, Ohio ustanovili sekcijsko pomoč rojakom v stari domovini in to samo za Slovence. Prejemali bomo prispevke in prijevali razne prireditve kakor bomo videli; da je potrebno. Vsaka naša seja ali prireditev bo objavljena potom časopisja o pravem času.

Pozdrav,

Anthony F. Svet,

165 Montrose Ave. Brooklyn,

N. Y.

—
**POSNEMANJA VREDNA
NASELBINA**

Lcain, O.—Javnosti naznamo, da smo tudi mi v Lorenail, Ohio ustanovili sekcijsko pomoč rojakom v stari domovini in to samo za Slovence. Prejemali bomo prispevke in prijevali razne prireditve kakor bomo videli; da je potrebno. Vsaka naša seja ali prireditev bo objavljena potom časopisja o pravem času.

Pozdrav,

Anthony F. Svet,

165 Montrose Ave. Brooklyn,

N. Y.

—
**POSNEMANJA VREDNA
NASELBINA**

Lcain, O.—Javnosti naznamo, da smo tudi mi v Lorenail, Ohio ustanovili sekcijsko pomoč rojakom v stari domovini in to samo za Slovence. Prejemali bomo prispevke in prijevali razne prireditve kakor bomo videli; da je potrebno. Vsaka naša seja ali prireditev bo objavljena potom časopisja o pravem času.

Pozdrav,

Anthony F. Svet,

165 Montrose Ave. Brooklyn,

N. Y.

—
**POSNEMANJA VREDNA
NASELBINA**

Lcain, O.—Javnosti naznamo, da smo tudi mi v Lorenail, Ohio ustanovili sekcijsko pomoč rojakom v stari domovini in to samo za Slovence. Prejemali bomo prispevke in prijevali razne prireditve kakor bomo videli; da je potrebno. Vsaka naša seja ali prireditev bo objavljena potom časopisja o pravem času.

Pozdrav,

Anthony F. Svet,

165 Montrose Ave. Brooklyn,

N. Y.

—
**POSNEMANJA VREDNA
NASELBINA**

Lcain, O.—Javnosti naznamo, da smo tudi mi v Lorenail, Ohio ustanovili sekcijsko pomoč rojakom v stari domovini in to samo za Slovence. Prejemali bomo prispevke in prijevali razne prireditve kakor bomo videli; da je potrebno. Vsaka naša seja ali prireditev bo objavljena potom časopisja o pravem času.

Pozdrav,

Anthony F. Svet,

165 Montrose Ave. Brooklyn,

N. Y.

—
**POSNEMANJA VREDNA
NASELBINA**

Lcain, O.—Javnosti naznamo, da smo tudi mi v Lorenail, Ohio ustanovili sekcijsko pomoč rojakom v stari domovini in to samo za Slovence. Prejemali bomo prispevke in prijevali razne prireditve kakor bomo videli; da je potrebno. Vsaka naša seja ali prireditev bo objavljena potom časopisja o pravem času.

Pozdrav,

Anthony F. Svet,

165 Montrose Ave. Brooklyn,

N. Y.

—
**POSNEMANJA VREDNA
NASELBINA**

Lcain, O.—Javnosti naznamo, da smo tudi mi v Lorenail, Ohio ustanovili sekcijsko pomoč rojakom v stari domovini in to samo za Slovence. Prejemali bomo prispevke in prijevali razne prireditve kakor bomo videli; da je potrebno. Vsaka naša seja ali prireditev bo objavljena potom časopisja o pravem času.

Pozdrav,

Anthony F. Svet,

165 Montrose Ave. Brooklyn,

N. Y.

—
**POSNEMANJA VREDNA
NASELBINA**

Lcain, O.—Javnosti naznamo, da smo tudi mi v Lorenail, Ohio ustanovili sekcijsko pomoč rojakom v stari

"GLASILLO K. S. K. JEDNOTE"

Slovenski Vrhovni svet
Kraljevsko-Slovenska Katolička Jednota v Združenih državah
Amerike

URHODIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO CLEVELAND, OHIO

Vsi rokopisi in oglasi morajo biti v našem uradu najpomajajo do pondeljka
dopolne na pritočitev v številki tekočega tedenja

Naročilnik:

Za člane na leto..... \$0.60

Za nediane na Ameriko..... \$1.50

Za morebitno..... \$3.00

OFFICIAL ORGAN OF AND PUBLISHED BY

THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION of the U. S. A.

In the interest of the Order

Issued every Wednesday

OFFICE: 6117 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, OHIO

Phone: HENDERSON 3912

For members yearly..... \$0.60

For nonmembers..... \$1.50

Foreign Countries..... \$3.00

Terms of subscription:

• 33

BLÍŽAMO SE \$1,000,000 NOVE ZAVAROVALNINE

Ako vodi kdo denarno kolektivo, ali nosi denar v banko in ima že \$835 k dobrem, tedaj že lahko reče: "Imam približno en tisoč dolarjev." Kdor premore 83 tisočakov, ta že stopa v vrsto 100,000. Ce se pa v kaki kampanji nabere že \$835,000 nove zavarovalnine, pa tudi lahko rečemo, da se bližamo MILLJONU!

Toliko sveto vidimo v današnjem uradnem devetem kampanjskem poročilu. Do milijona nam manjka samo že \$165,000. Ako računamo povprečne svote zadnjih osmih kampanjskih izkazov, ne všeči prvega, to je za dobo od 1. marca do 4. oktobra, dobitno \$77,375 na mesec. Če bo šlo še tako naprej, kar upamo, potem se lahko računa, da bomo začetkom decembra dospeli do okroglega števila \$1,000,000, prav gotovo pa do božiča, kar bo Jednoti kot letošnje božično darilo smatrano.

Od vseh naših 182 krajevnih društev je bilo dosedaj marljivih 150; žal, pa da o 32 še nismo nič slišali. Njih imena in številke imamo dobro zabeležene, pa jih bomo zopet enkrat z bolj debelimi črkami označili.

Izmed 150 gori navedenih agilnih društev je dosedaj društvo sv. Jožefa, št. 169, Cleveland, O., s skupno svoto \$53,000 na prvem mestu, ce računamo svoto vseh predlagateljev. Drugo častno mesto zavzema društvo sv. Jožefa, št. 2, Joliet, Ill., s svoto \$47,250, tretje pa društvo sv. Jeronima, št. 153, Strabane, Pa., s svoto \$34,250. Navedena tri društva imajo dosedaj skupaj že za \$134,500 nove zavarovalnine k dobrem. Res, lep znesek in posnemanja vredno delo!

Ker bi jako neradi kako izmed gori omenjenih 32 zaspanih društev ob koncu kampanje označili na "črno" tablo, zato naj jim velja naš zopetni današnji opomin, da naj stopijo takoj na noge. Še je čas, da zamujemo popravijo. Ni enega krajevnega društva ne sme biti na "črni" tabli! Ako se bodo vsa krajevna društva ravnala po zgledu dosedanjih 150 marljivih društev, še potem smemo pričakovati zaželeni uspeh, da bo naša Jednota do prihodnje konvencije štela 40,000 skupnega članstva.

Dosedaj smo že pet slik kampanjskih zmagovalcev priobčili. Vprašanje nastane: Kdo bo šesti?

IZJAVA SLOVENSKIH DUHOVNIKOV

Slovenski duhovniki v Ameriki z veliko srčno bolezni sočutujejo s svojim narodom doma, o katerega strašnem trpljenju in veliki nesreči prihajajo vedno strašnejša in vedno bolj boleča poročila. Zelo jih teži to narodovo veliko trpljenje.

V iskreni želji, kako temu narodu čim hitreje in čim uspešneje pomagati so se sešli slovenski duhovniki clevelandskih škofije na posebno posvetovanje v župnišču sv. Vida 25. septembra ter se posvetovali kako doseči da bi vse škodljivo javno tozadevno prerekanje prenehalo ker tako zelo škoduje trpečemu narodu doma in škoduje tudi časti ameriških Slovencev.

Posvetovali so se, kako bi se doseglia čim enodušnejša močna volja vseh ameriških Slovencev, da vsi priskočimo na pomoc svojem trpečemu narodu in mu pomagamo.

Posvetovali so se, kako bi se dalo nabratiti čim večjih vsot, ker je stiska in potreba ogromna. Ničesar bolj ne žele, kakor bratske slike in edinstvo med nami vsaj v tej tako veliki zdovinski urbi največje Kalvarije našega naroda.

Slovenski duhovniki pa tudi dobro vedo, kako vsa ta nesreča in vse trpljenje naroda doma prav enako boli vsakega ameriškega Slovencev v dno duše in kako vsi enako žele hitro in uspešno pomagati. Zato so tozadevno sklenili in izvolili odbor, ki naj te sklepne izvesti tako, da bodo v največjo pomoč narodu doma, nam, ameriškim Slovencem pa čast.

Zavedati se moramo namreč vsi, da je to velika zgodovinska ura, katero vsi skupaj s svojim narodom preživljamo.

Vse drugo glede nadaljnje akcije bo objavljeno ob svojem času.

Poziv in prošnja

To je za tiste, ki so voljni takoj in na tako praktičen način pomagati nesrečnim v staro domovini.

Brali ste, koliko je tam duhovnikov, ki so bili pregnani z župnij in iz zavodov, pa niso smeli ničesar vzeti s seboj. Ne vemo sicer, koliko je še zaprtih, vemo pa, da jih je mnogo v sistem delu Slovenije, ki je pod italijanskim jarmom. Znano je, da Italijani dosti dobro ravnavajo z vsemi Slovenci, torej tudi z duhovniki. Čuje se, da se srečajo nekateri povrniti s Hrvatske in morebiti celo iz Srbije v takozzano Provincijo Ljubljano. Nimajo pa ničesar, ker so jim Nemci pobrali vse, kar so imeli.

Tem duhovnikom bi bilo zelo pomagano, če bi dobili od nas

kaj darov za sv. maše. Pomagano bi bilo njim samim, pa brez dvojbe tudi še marsikateremu njihovemu človeku. Saj nam je dovolj znano, da so duhovniki vedno radi ubogim pomagali, ce so sami kaj imeli. Toliko bolj bodo sedaj radi delili svoj denar z drugimi, samo če ga bo kaj.

Kdor torej zaupa duhovnikom, je lepo naprošen, da na ta način domovini pomaga, ko je drugače toliko bojazni in strahu med nami, češ da se ta korekoči nič narediti ne da . . .

V Clevelandu se je osnoval odbor duhovnikov, ki je podpisal izvoll za tajnika, da v imenu odbora vodi tē vrste posmočne akcije. Morebiti se bo dalo še v drugih pogledih kaj narediti. Za sedaj sem se lotil te poti, ki je skoraj stopro-

centno gotova in vsakemu dostopna. Kdor se je hoče poslužiti, naj bo že naprej lepo zahvaljen, kdor pa ne, ni prisiljen in naj zato tudi nič ne godrnja, če mu kaj ne bo prav, ko bo te vrstice bral.

Kdor pa verjame v vzdolnost v rednost svete maše, ima tu krasno priliko, da pomaga onim tam, pa — v duhovnem oziru — tudi samemu sebi. Mi bi prav tako radi pomagali vsem drugim bratom in sestram v domovini, če bi le mogli, ne samo duhovnikom in po njih drugim le posredno, toda sami veste, kako zaenkrat stvari stojijo tam v domovini in tukaj med nami.

Clevelandski odbor duhovnikov prevzema odgovornost, da bo nabran denar prišel v roke ljubljanskega škofa, ki bo pač najbolje vedel, kateri duhovniki so najbolj potrebni in obenem v stanu svete maše tudi res opraviti, najs se bodo v mesecu ljubljanske škofije ali kje v pregnanstu. Mislim, da katoliški človek v škofa brez nadaljnega spraševanja lahko stavi svoje zaupanje. Posebno pa to velja še, ki škofa Rožmana vsi dobro poznamo in ga nam ni treba šele priporočati.

Kdor je torej voljan na ta način pomagati, naj pošlje svoj dar — dolar za eno sveto mašo — na spodnji naslov. Podpisani bo vsakemu odgovoril, kdor bo posjal po pošti, in bo potrdil prejem. Kakor hitro se bo več nabralo, bo odpeljano v Ljubljano preko Rima, kjer je tudi nekaj slovenskih duhovnikov in bodo posredovali med nami in Ljubljano. Naj se nihče ne boj, da bi ne prišlo v prave roke. Istotko naj se obrne na poslanega vsak, ki želi kakih pojasnil ali informacij.

Podpisani je prepričan, da ne bodo redki, ki se bodo temu vabilu odzvali. Trdno upa, da bodo nekateri, da, mnogi, poslali tudi večje svote. S tem bo dela in posla precej. Zato si je vzel "počitnice" in se nastanil začasno pri sv. Vidu v Clevelandu in to na prijazno povabilo clevelandskih duhovnikov, kjer mu je dal Monsignor Ponikvar na razpolaganje stanovanje in pisarno. Povabilo je bilo kaj dobrodošlo, zakaj s sammimi govorji in "jeremijadami" ne bomo nikamor prišli. . . Torej, ljudje božji, zglasite se!

(Kdor je pri posebno dobril, naj priloži kaj groš tudi za stroške pisarne in pošte . . .) Kdor bo prvi, tistemu prav posben Bog plačaj že naprej!

P. Bernard Ambrožič OFM
6019 Glass Ave.
Cleveland, Ohio

LEPA PRIDOBITEV ZA KATOLIŠKA MLADINO

Vsem Clevelandčanom je govor dobro znan bivši Cunninghamov sanatorij za bolnike s sladkorno bolezni, ki se nahaja na obrežju jezera tik 185. iztočne ceste, kjer je mestna meja. Ta sanatorij ima veliko 64 čevljev visoko jekleno oblo za 38 bolnikov, veliko poslopje in 12 akrov zemljišča. Vse to je pred nekaj dnevi kupila clevelandška škofija za C. Y. O. (Katoliško mladinsko organizacijo). Poslopje se bo preuredilo za zbiranje mladine, zemljišče pa za poletno počitnico. Ono velikansko jekleno oblo, ki je veljala približno en milijon dolarjev se bo podrla in prodala za staro železo.

Za njih dušne potrebe sta skrbela, kakor že omenjeno Rev. Tomazin in Rev. Buh, kobilikor sta pač poleg drugih, ki so bili njima izročeni. Sprva so imeli službe božje v privatnem stanovanju Gregor Pogačnik, včasih tudi pri Kapelj, Gregor, Jaklič Blaž, Kapus Anton, Legat Blaž, Lipovec Andrej, Mrak Anton, Novak Anton, Oman Tomaz, Peterrel Gregor, Peterrel Jakob, Plemel Jernej, Pogačnik Gregor, Rekar Janez, Rekar Lovrenc, Rainer Janez, Simnič Andrej, Simnič Juri, Skantar Janez, Smolej Janez, Šaubah Franc, Vouk Valentijn, Zumer Janez in mora, da je bil tam še kateri, ki slučajno ni omenjen. Večina teh je došla iz Gorenjske.

Za njih dušne potrebe sta skrbela, kakor že omenjeno Rev. Tomazin in Rev. Buh, kobilikor sta pač poleg drugih, ki so bili njima izročeni. Sprva so imeli službe božje v privatnem stanovanju Gregor Pogačnik, včasih tudi pri Kapelj, Gregor, Jaklič Blaž, Kapus Anton, Legat Blaž, Lipovec Andrej, Mrak Anton, Novak Anton, Oman Tomaz, Peterrel Gregor, Peterrel Jakob, Plemel Jernej, Pogačnik Gregor, Rekar Janez, Rekar Lovrenc, Rainer Janez, Simnič Andrej, Simnič Juri, Skantar Janez, Smolej Janez, Šaubah Franc, Vouk Valentijn, Zumer Janez in mora, da je bil tam še kateri, ki slučajno ni omenjen. Večina teh je došla iz Gorenjske.

CLEVELANDČANI VESTNI DAVKOPLAČEVALCI

Okraini blagajnik našega Cu-

70-LETICA FARJE SV. STEFANA V MINNESOTI

STARA CERKEV SV. ŠTEFANA.

NOVA CERKEV SV. ŠTEFANA.

(Napisal Rev. J. J. Oman)

Naseljevanje Slovencev v Minnesoti se je pričelo kmalu po prihodu prvih slovenskih misjonarjev med ondotne Indijance. Father Lovrenc Lavtičar, kateri je že leta 1858 dal svoje življenje za svoje ovce, ko je na potu nazaj domov od bolnika na Red Lake jezeru zmrznil, je bil najbrže prvi za Baragom, ki je stopil na minnesotska tla.

Prav kmalu za njim pa so prisli še drugi misjonarji iskat izgubljene ovce, kakor Franc Pirc, Jožef Buh, Ignacij Tomazin, Jakob Trobec, pozneje škof v St. Cloudu. Nekaj kasneje sta misjonarila tudi Simon Lampe OSB in Roman Homar OSB, kateri še živi in se še danes nekaj ukvarja z Indijanci.

Prvi slovenski naseljenci so se pomešali z bavarskimi, nasejenci okoli okraja St. Joseph. Tam je živel priseljenec Nočiglar soproga je bila sestra Father Pirca. Tam so se ustavili tudi priseljeni Anton Pogačnik, Jože Uderman, Janez Vouk in še nekateri, ki so dospeli tja med leti 1860 in 1865. Kmalu nato pa so prihajali še drugi, kateri so jih mahnili bolj globoko proti severu in se pomikali sem in tja po temnem gozdu, čiglar vrhovi so se že stoljetja med letoma 1860 in 1865. Prišli so vse enega brezverca ali pa odpadlega potomca, dasi so razklopili in po vseh Združenih državah v vseh mogočih poklicih, nekateri visoko šolani, pa tudi ne višekot iz nedeljah odložiti vse, kar se le da odložiti in se kvišku ozreti proti nebu ter z navzočnostjo pri sveti maši častiti, prositi in hvaliti Boga, od katerega je odvisno vse.

Prvi slovenski naseljenci so obdelali s sekirami, naklali tudi hrastove deščice za streho in začeli. Spomladi leta 1871, torej pred 70 leti je že stala nova cerkev, prva slovenska cerkev v Ameriki, 50 čevljev dolga in 30 čevljev široka s kakim 50 čevljev visokim stolpom, v katerega so obesili šest centov težak zvon. Drugo nedeljo po Velikem noči, to je bilo 23. aprila, 1871, je Rev. Ignacij Tomazin cerkvil blagoslovil in daroval prvo sv. mašo, v prvi slovenski cerkvi v Ameriki.

Lahko si mislimo, kako vesele je zavladalo med tamošnjimi slovenskimi naseljenci. "Kar samo se nam je smejalo," je pravil moj stari oče, Blaž Legat, "in kdor je imel družino, ženo ali pa dcake, še tam na Kranjskem, je takoj pisal po njo ali po nje."

Cerkvi so dali za patrona sv. Štefana in od takrat se tisti okraj imenuje St. Stephen, township pa je Brockway.

Od takrat naprej se je številno župnikovih faranov mnogo hitreje, kot kdaj prej. Načrščaj je prihajal največ po naravnih potih. Pri vsaki hiši (družini) so imeli vsako leto enega novega člana. Če gledam nazaj v preteklost, vidim zelo malo družin, katere bi imele manj kot osem do 12 otrok. Prihajali pa so seveda tudi novi naseljenici iz Gorenjskega, venec, kjer so imeli vse do 75 družin.

Veliko so trpeli ti pionirji, da so si napravili toliko polja sprava, da so si pridelali vsakdanji kruh. Ves tened je pot lil iz njih čela. In vendar se niso izgovarjali ob nedeljah, da so preveč zmučeni, da bi šli v cerkev, čeprav so nekateri stanovali tri milje in več od cerkve in so hodili po večini peš. Prišli so skupaj vsako nedeljo v svoji mali cerkvici, molili rožni venec, če ni bilo "gospoda," da bi maševali. Sprva so prihajali njih dušni pastirji na vsake tri ali štirje tedne. Za Father Buhom je prišel Father Tomazin, za Father Tomazinom Father Vincenc Sifler OSB, potem Father Ciril Zupan OSB, sedaj v pokolu v Canon City, Colo. Za njim je bil Rev. Roman Homar OSB, potem Rev. Mihail Tušek, za njim Rev. Joseph Knafelc, zadnjih 40 let pa žup-

Zadnjih 40 let, odkar ima fara sv. Štefana svojega stalnega župnika, daruje isti vsako nedeljo po dve sv. maši.

Pod marljiv

K. S. K.

JEDNOTE

Ustanovljena v Jolietu, Ill., dne 2. aprila, 1894. Inkorporirana v Jolietu.
državi Illinois, dne 12. januarja, 1898.

GLAVNI URAD: 351 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.
Telefon v glavnem uradu: Joliet 5446; stanovanje gl. tajnika: 9448.
Od ustanovitve do 31. avg. 1941 znača skupna izplačana podpora \$8,027,860.

ČASTNI PREDSEDNIK: FRANK OPREA, NORTH CHICAGO, ILL.

G L A V N I O D B O R N I K I

Prvi podpredsednik: JOHN GERM, 817 East "C" St., Pueblo, Colo.

Drugi podpredsednik: MATE PAVLAKOVICH, 4715 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.

Treći podpredsednik: JOSEPH LEKSEN, 196-2nd St., N. W. Barberon, O.

Cetrti podpredsednik: MIKE CERKOVNIK, P. O. Box 207, Elly, Minn.

Peta podpredsednica: JOHANA MOHAR, 1138 Dillingham Ave., Sheboygan, Wisconsin.

Sesti podpredsednik: GEORGE PAVLAKOVICH, 4878 Pearl St., Denver, Colo.

Glavni tajnik: JOSIP ZALAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Pomočni tajnik: LOUIS ŽELZENIKAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Glavni blagajnik: MATT P. SLANA, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Duhovni vodja: REV. MATH BUTALA, 416 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Vrhovni zidar: DR. M. F. OMAN, 6411 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Predsednik: GEORGE J. BRINCE, 718 Jones St., Eveleth, Minn.

I. nadzornik: MARY E. POLUTONIK, 1711 K. 30th St., Lorain, O.

II. nadzornik: FRANK LOKAR, 1352 Hawthorne St., Pittsburgh, Pa.

III. nadzornik: JOHN PEZZIRTO, 14904 Pepper Ave., Cleveland, O.

IV. nadzornik: MARY HOCHEVAR, 21241 Miller Ave., Cleveland, O.

FRANK J. GOSPODARIC, 300 Ruby St., Joliet, Ill.

MARTIN SHUKLE, 811 Avenue A, Eveleth, Minn.

RUDOLPH G. RUDMAN, 400 Burlington Rd., Wilkinsburg, Pa.

P R O T N I O D B O R

JOHN DECMAN, 1102 Jancey St., Pittsburgh, Pa.

AGNES GORIŠEK, 5336 Butler St., Pittsburgh, Pa.

JOSEPH RUSS, 1101 E. 8th St., Pueblo, Colo.

JOHN OBLAK, 215 W. Walker St., Milwaukee, Wis.

WILLIAM F. KOMPARE, 9200 Commercial Ave., So. Chicago, Ill.

UREDNIK IN UPRAVNIK GLASILA

IVAN ZUPAN, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.

VODJA ATLETIKE

JOSEPH ZORC, 1045 Wadsworth Ave., North Chicago, Ill.

Vsa pisma in denarne zadeve, takoj se Jednote, naj se pošljajo na

glavnega tajnika JOSIPA ZALARJA, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.; dopise,

drustvene vesti, razna nyančanja, oglase in naravnost pa na GLASIL K. S.

K. JEDNOTE, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Naznanilo o umrilih Odrasli oddelek

Ime	Cert. št.	Vsota zavarovalne	Datum smrti	Starost ob smrti (let)	št. dr. št.	Mesto
175 Joseph Brua	9189 (\$1000)	8-22-41	72	4	Tower, Minn.	
176 Martin Kambich	746	1000 8-22-41	74	8	Joliet, Ill.	
177 Mary Stepić	D5591	1000 8-20-41	46	111	Barberton, O.	
178 Cath. Roszman	17719	500 8-23-41	55	224	Cleveland, O.	
179 Fr. J. Drassler	13702	1000 8-18-41	54	169	Cleveland, O.	
180 Frank Cujnik	579	1000 9-3-41	69	5	La Salle, Ill.	
181 Margaret Tratar	C288	1000 9-2-41	48	204	Hibbing, Minn.	
182 Mathias Bajuk	370	1000 9-4-41	70	4	Tower, Minn.	
183 Frank Bradac	17271	1000 9-6-41	55	25	Cleveland, O.	
184 Steve Barkovich	19418	1000 8-14-41	44	64	Etna, Pa.	
185 Ernest Maierle	DD184					
186 Anton Novak	FF143	2000 9-9-41	25	65	Milwaukee, Wis.	
187 John Pavusic	8360	1000 9-8-41	57	7	Pueblo, Colo.	
188 Ignac Prznić	D383	500 8-27-41	59	64	Etna, Pa.	
189 Dorothy Arch	A7514	1000 9-19-41	59	63	Cleveland, O.	
190 Frank Zupan	11332	1000 9-17-41	46	158	Hostettler, Pa.	
191 Lawr. Music	5781	1000 9-10-41	82	58	Haser, Pa.	
192 Anton Golob	23523	1000 9-22-41	48	53	Waukegan, Ill.	
193 Joseph Bevec	5872	1000 9-16-41	63	69	Great Falls, Mont	
194 Jchñ Snedic	24748	1000 9-19-41	34	153	Strabane, Pa.	
	13046	1000 9-18-41	61	136	Willard, Wis.	
Mladinski oddelek						
530 Dorothy Graff	AA33464	37.50	8-22-41	1	1	Chicago, Ill.

Operirani in poškodovani

Ime	Cert. št.	Operiran(a) (pošk.)	Nakazana visota	Cl. dr. št.	Mesto
403 Anna Gasper	CC42233	8-1-41	\$100.00	81	Pittsburgh, Pa.
404 Jacob Barbuch	21838	8-19-41	100.00	144	Sheboygan, Wis.
405 George Draskovic	C1864	8-20-41	100.00	152	Chicago, Ill.
406 Nick Sertich	CC41216	8-6-41	100.00	152	So. Chicago, Ill.
407 Theresa Petkovsek	8088	8-20-41	75.00	162	Cleveland, O.
408 Mary Lach	CC41574	8-18-41	100.00	162	Cleveland, O.
409 Joseph Ivancic	27330	7-31-41	100.00	169	Cleveland, O.
410 John Stark, Jr.	D201	7-15-41	100.00	169	Cleveland, O.
411 Katherine Brozich	C1820	8-8-41	100.00	242	W. Bridgewater, Pa.
412 Matthew Veselic	DS420	7-23-41	75.00	50	Pittsburgh, Pa.
413 Joseph Jaketic	D501	7-29-41	75.00	50	Pittsburgh, Pa.
414 Stanley Robnik	D3623	8-15-41	100.00	93	Chisholm, Minn.
415 Joseph Mehle, Jr.	C2754	8-16-41	100.00	93	Chisholm, Minn.
416 Pauline Stanger	D3587	6-23-41	100.00	243	Barberton, O.
417 Math Suhadolnik Sr.	7424	8-1-41	100.00	53	Waukegan, Ill.
418 Mary Barle	1476	8-16-41	100.00	153	Strabane, Pa.
419 Agnes Potocer	DD14348	7-31-41	100.00	162	Cleveland, O.
420 Agnes Antonic	D5723	7-25-41	100.00	25	Cleveland, O.
421 Ursula Urh	9343	8-22-41	100.00	144	Eudic, O.
422 John Pajk	4620	7-20-41	100.00	25	Cleveland, O.
423 Anton Osredkar	9459	7-15-41	75.00	25	Cleveland, O.
424 Frances Krall	C3963	8-26-41	100.00	108	Joliet, Ill.
425 Agnes Palec	9415	8-8-41	50.00	115	Kansas City, Kans.
426 Mary Spenka	D4797	9-3-41	50.00	156	Chisholm, Minn.
427 Louis Janezich	DD1538	8-7-41	100.00	72	Ely, Minn.
428 Mary Vranesic	C1830	9-2-41	100.00	108	Cleveland, O.
429 Mary Perko	8186	8-13-41	100.00	237	Waukegan, Ill.
430 Mary E. Matzelle	18115	8-20-41	100.00	53	Lorain, O.
431 Mike Norsic	C2189	8-13-41	100.00	101	So. Chicago, Ill.
432 Angelina Starec	10518	9-3-41	50.00	152	Cleveland, O.
433 Mary Cutich	C1597	8-23-41	100.00	169	Bridgeport, O.
434 Mary Zaman	11479	8-23-41	75.00	242	Tower, Minn.
435 Barbara Moravec	D1371	9-10-41	100.00	4	Joliet, Ill.
436 Victor Tomac	22905	9-1-41	100.00	29	Joliet, Ill.
437 Anna Jasković	C408	8-30-41	100.00	50	Pittsburgh, Pa.
438 Marie Cesnik	D297	8-20-41	100.00	110	Barberton, O.
439 Rudolph Petrich	D1810	8-25-41	75.00	115	Kansas City, Kans.
440 Matilda Orel	10518	8-13-41	50.00	162	Cleveland, O.
441 Theresa Petkovsek	8068	9-5-41	50.00	164	Eveleth, Minn.
442 Mary Masel	D1946	9-11-41	100.00	23	Bridgeport, O.
443 William Trubuske	D2025	9-3-41	100.00	25	Cleveland, O.
444 John Hrovat	4491	8-15-41	100.00	25	Waukegan, Pa.
445 George Kovach	19414	6-30-41	100.00	144	Sheboygan, Wis.
446 Steve Radovan	D2262	8-23-41	50.00	146	Cleveland, O.
447 Joseph Stepić	D2584	9-9-41	50.00	20	Ironwood, Mich.
448 Jane Ulasich	D4160	9-18-41	100.00	64	Etna, Pa.
449 Stanko Zugaj	22921	5-31-41	200.00	81	Pittsburgh, Pa.
450 Edward Mihelic	CC41274	9-13-41	100.00	156	Chisholm, Minn.
451 Margaret Palcich	8419	9-11-41	50.00	156	
		</td			

Josip Starc:

LISJAKOVA HČI

POVEST

Napot se počasi k Svetemu Jakobu, kjer je odzvono k prvi maši. Ko se pri kropilniku prekriža in pogleda po cerkvi, vidi v zadnji kapelici pred brodasto podobo Matere božje svojega očeta. Ni ga hotel motiti v gorečnosti in pokleni je v zadnjo klop sredi cerkve. Tu je pobožno molil, kakor ga je učila rajna mati; ničesar posebenega ni prošil Boga, ampak le molil je in molil ter vdan v Njegovo voljo vse prepustil Njemu. Bilo mu je nekam laže.

Po maši je čkal, da je oče vstal in šel proti vratom. Pri kropilniku kamnu se snideta. Sključeni starček se prekriža, ali ko zapazni sina, pogleda ga bistro, ne bi kaj zinil in gre naravnost iz cerkve. Ko se zunaj pokrije na vrh graga, privstopi Lovro in ga pozdravi:

"Dobro jutro, oče!"

"Dobro jutro!" odzdravi mu starček in ga pogleda po strani, "danes si pa zgodil vstal."

"Nisem mogel spati," je rekel Lovro samo zato, da kaj reče, zakaj ne ve, kako bi začel govoriti z redkobesednim očetom.

"Zakaj pa nisi mogel spati? Ali si kaj bolan?" ga je vprašal oče in stopal varno po kamenitim stopnicah. Lovro je stopal poleg njega in globoko vdihnil.

"Bolan sem, bolan, in prav hudo sem bolan."

"Bo pa treba zdravnika," je zavrnih oče hladno, kakor da mu ni bilo nič do tega, in korača počasi dalje proti Hrenovici ulici.

"Moji bolezni menda ni ne zdravnika, ne zdravila; Klotilda še uniči sebe in mene."

"Klotilda?" se je začudil starčec, postal in pogledal sina, okoli ustena pa mu je bil videti zaničljiv nasmej.

"Prav ona," je zavrnih Lovro; "brez vse mere razsiplje, in ko že ni vedela, kako bi trosila v Ljubljani, je šla s tetom Brigitom na Češko v toplice."

"Zakaj si jo pa pustil? Saj si mož," mu je zavrnih oče rezenko.

"Mož! Jaz da sem mož!" je vzkliknil sin brezupno in se bridko nasmejal. "Nikdar mi ni bilo moške duše! Moja duša je duša slabe, mehke žene. Dokler sem bil sluga, sem bil srečen; delal sem in bil pošten, pa je bilo dobro; odkar sem gospodar, gre vse narobe. In za naomeček še ta žena, ki človeka vsega zbega in mu jemlje vso samostalnost."

"Kaj hočeš; usoda je usoda."

"Oče!" je vzkliknil sin, "ali je to tolaža, katere sem iskal pri vas, izkušenemu in pobožnemu možu? Usoda in zopet usoda! Tako nas ne uči krščanska vera! To je brezupnost, ne pa zaupanje v Boga."

Starec je zmajal z rameni in stopal počasi dalje. Oba sta molčala. Ko sta prišla pred hišo, je vstopil oče v vežo in se napotil naravnost v svoj stan, ne da bi se menil za sina. Lovro je stopal molče za njim. Ko je oče odpiral sobina vrata, je ogledoval sin stroj na hodniku in se zamislil. Ali precej je stopil za očetom v sobo in rekel:

"Oče, zakaj ste tako trdrovratni? Cemu se ukvarjate s tem zastarem tiskanjem, ko že nihče ne kupuje vaših podob? Vse zastonj, z dunajskim in švicarskim blagom se ne morete kosati. Pustite vse to; saj sem vam že tolkokrat rekel, če nočete stanovati pri meni, ostanite tukaj v svoji lukanji. Verjamem, da ste rajši tukaj, kjer ste navajeni; vendar mi dovolite vsaj to, da vas bom zalagal z vsem, česar potrebujete; ali če vam to ni po godi, pustite, da vam je to lahko, a gospa bo vi-

dela več sveta in to ji zvedri duh, da niti ne bo misila na bolezen.

Ko sta se tako pogovarjala Mrak in njegov sosed, so imeli gospodje pri drugi mizi svoje pomenke. Prav glasno so govorili in med drugim je vprašal gospod sebi nasproti sedečega častnika:

"Ali je res, da je odšel nadporočnik Ahnenfels na dolust?"

"Ne še," mu je odgovoril častnik, "toda vsak dan utegne iti; že včeraj je dobil pismo dovolitev."

"V jezi reče človek marsikaj, kar ni res."

"In vendar je tako," je trdil oče; "vse tvoje ravnanje je po tem. In ko bi tudi bilo kaj twojega, kako dolgo moreš dajati, ko sam praviš, da uniči Klotilda sebe in tebe?"

"Rekel sem, rekel," mu je pritrild sin in se ves žalosten zamislil.

Lovru je prihajalo kar vroče, ko je poslušal pogovor; razmišljen je bil in večkrat nič, kakor ga je vprašal dobrodušni tovariš. Da bi ljudje ne zapazili njegove zadrege, izpije kozarc piva in se poslovi.

Prvi dan začasnega vдовstva torej Mraku ni bil nič kaj srečen. Zjutraj je pri očetu zastonj iskal tolažbe; sedaj pa je čul, sicer ne mnogo, ali dovolj, da je mogel premišljati in se traptiti ves čas, dokler se mu žena ne vrne.

(Dalje prihodnjič.)

—
Prav je imel

Sodnik: "Oče, ali znate pisati?"

Kmet: "Tako že kakor vi!"

Sodnik: "Odgovarjajte do stojneje, če ne, vas pustim zapreti!"

Kmet: "Prosim ponižno, vi se podpišete tako, da živ krst podpisa ne preberete. Tako znam pa tudi jaz pisati."

Izumitelj strojne puške

Hiram Maxim mora biti že v grobu hvaležen, da ga ni zadela usoda francoskega zdravnika Guillotina, katerega znana iznajdba je ostala za vedno žalostno spojena z njegovim imenom. Krvava gilotina je proti Maximovi in z njo nedolžna stvarca, saj je Maxim izumitelj najstrenješega morilnega stroja mitrajleze—ali strojne puške.

Hiram Maxim je bil potomec stare francoske rodbine, ki se je v 18. stoletju preselila v Ameriko. Hiramov oče se je najprej lotil poljedelstva in je šele moral les posekat, da si je mogel urediti svoje polje. Pozneje je opustil poljedelstvo in se je bavil samo z žago, ki je dala mlademu Hiramu povod, da se je lotil raznih tehničnih poskusov, za katere je imel posebno veselje. Oče ga je dal zato v uk v majhno tovarno za vozove. Toda Hiram ni dolgo vzdržal tu. Šel je v uk k lončarju Danielu Flintu, kjer je imel več časa za svoje tehnične poskuse.

Prva njegova iznajdba v tem času je bila mišja past. Pozneje je šel na potovanje in se je preživiljal z najrazličnejšim delom. Bil je natakar, tkalec, pomivalci posode v restavracijah—skratka lotil se je vsakega dela, ki mu je prišlo pod roke.

Naenkrat mu je šinilo v glavo, da bi postal slaven bokser. Sel je v šolo za hoksanje in je prosil za sprejem, toda profesor mu je rekel po amerikansko odkrito:

"Imate preveč izbuljene oči, in kedaj je še videl kdo borilskoga mojstra s tako veliko glavo? Izbijte si boksanje iz glave!"

Zdravnik jo je poslal tjakaj.

"Haha, zdravnik," se je za-

smejal starec, "seveda, v Dobr-

no so znali posiliti tudi star-

zdravniki, mladi morajo iztak-

niti drugi kraj. Toda nič ne de-

vam je to lahko, a gospa bo vi-

novil lasten zavod za razsvetljavo. Leta 1881, je oddel v London, da vnaprst svoje patente na električnem polju. Iznajdbe so bile—kakor pravi sam—njegova kronična bolezen.

Vrhljšči se iz Angleškega, se je domisli, da bi sestavil avtomatično puško, ki bi oddajala več strelov v sekundi. Oprijel se je dela v delavnici v Hatton Gardens in ni odnehal, dokler ni imel gotovega prvega modela strojne puške. O teh novih poizkusih pripoveduje sam:

"Ko so se mi posrečili prvi poizkusi, sem delal in misil noč in dan, dokler ni bil načrt puške gotov v vseh podrobnostih. Potem sem napravil model, ki je oddaljal po 10 strelov v sekundi. Ko je časopis objavilo poročilo o tej iznajdbi, znanega Maxima, so splošno smatrali puško s 600 streli v minutu za humbug. Toda poizkus, ki sem jih izvršil javno, so kmalu prepričali marsikaj, da so časopisi imeli prav."

Maxim je razkazoval svojo iznajdbo v več deželah. Nemški cesar mu je rekel baje: "To je puška bodočnosti, nobena druga." Kitajski državnik Liting Cang je bil navdušen za to iznajdbo, toda vprašal je previdno, koliko stanejo patroni za to puško v minutu. Ko je slišal, da nad \$60, je vzkliknil prestaren: "Za Kitajsko strelja ta puška preveč hitro." Perzijski šah pa je hotel "strojček" kar seboj vzeti, toda Maxim mu je pojasnil, da puška ni njegova last, temveč akcijske družbe in da potemtak nimra pravico, da bi odločeval o njej.

Kakor znano, so rabilo Francosco Maximovo puško že v vojni v Prusijo leta 1870.

Iz vojaškega slovarja

Samo ob sebi je umevno, da mora vojaški besedni zaklad vsebovati imena in izraze iz najrazličnejših jezikov, saj imajo v vojni baš vojaki dovolj prilike, da se seznanijo z drugimi ljudstvi, drugimi jeziki in vojaškimi izrazi v tujih jezikih. Ze besede "soldat," "sovdat," "soldateska," ki jih še danes uporablja ljudski in deloma tudi književni jezik, so tukje. Izvirajo iz italijanskega "soldo," kar pomeni denar, mezda. To je umljivo saj so bili stari vojaki, vsaj po večini, plačan, najemniki, ki so se boriли pač za tistega, ki jih je plačeval. Da so si dohodnike povečali, če ni šlo drugače, tudijo z ropom in plenom, nam je še danes razvidno iz zaničljivega in krutega pomena, ki tiči v besedi "soldateska."

Beseda kaprol korporal, izvira iz italijanskega "caporale," ki pomeni glavarja. Nje današnji pomen torej zelo znižujejeno nekdanjo vrednost. Isto tako iz italijanske besede "casa," hiša, izvirajo besedi "kazemata," utrijetno vojaško bivališče, beseda "kasarne," vojašnica, pa je nastala iz besede "casa" in "arma," kar pomeni orožje. Kasarna je torej prav "orožna hiša," orožarna. Od kod beseda "armada," je iz prejšnjega lahko uganiti.

"Marketendar," prodajalec,

ki je v starih časih hodil za ar-

madami in oskrboval vojake

zlasti z živežem in pijačo, je

pocenčena oblika iz italijanske-

ga "mercante," kar pomeni

trgovca. "Brigada" je enako i-

talijanskega izvora, "brigia" po-

meni v italijanščini prepričaj.

"Brigant" ni daleč od tega. Bri-

gada je bila prvotno celotna vojna sila, danes razumemo

pod nje samo neko edinico voj-

sko dalj.

Tudi iz latinščine se nam je

ohranila oblika vojaških izra-

zov, čeprav po večini spremem-

benih v italijanske, španske in

francoske oblike. Tako izvira

"kavalieri" iz latinskega imen-

za konja, "caballus." "Ka-

valir" in španski "caballero" imata isti izvor. "Kompanija"

izvira iz latinskega "compani-

PISMO IZ PREK-MURJA

V septembrski številki meseč-

nika "Duhovno življenje," ki iz-
haja v Buenos Aires, glavnem mestu Argentine, citamo sledenje:

"Grinci, okraj Murska Sobota, dne 1. julija, 1941.
"Dragi brat!

"Najlepša hvala za Tvoje pi-
smo. Mi smo hvala Bogu vsi
zdravi, kaj tudi Tebi voščimo.

"Eti pri nas smo se velike ne-
vihte rešili in lejko Bogu hvali-
mo, ka smo tak na dobro skoz
prišli. Na cvetno nedeljo je bi-
la generalna mobilizacija napo-
vedana za vse moške od 17 pa
do 65 let, ali je nek j k tom pri-
šlo, ar so Nemci že v gojno ob
4:30 uri notri vdarili in so mo-
gli bežati soldacke, kak so na
granici bili.

"Major" je preprosti latinski
"major," to je višji, isti izvor.
"Kompanija" izvira iz latinskega
"generalis," kar pomeni splošno.
General je tedaj splošni
poveljnik. Beseda "alarm" je
skrajšana iz italijanskega
"all'arma!", ki orožju! "Garda"
je germanska "warda," straža,
"salva" pa je spet latinskega
izvora, in sicer iz "salvere," po-
zdraviti. Salva je bila torej prva
skupnega "pozdrav" iz vseh

pušk.

"Lajntant," za kar rabimo
danes besedo "poročnik" izvira
iz francoskega "lieutenant,"
liet pomeni kraj, mesto, tenant
pa je deležnik za glagol tenir,
držati. Beseda pomeni torej
mož, ki drži mesto, ki nekoga
nadomestuje. "Bajonet" je
dobil ime po mestu, kjer so ga
izdelovali, Bayonnu na Francos-
kem. "Stabni častnik" je tisti
častnik, ki spada v okolico vrhovnega
poveljnika, vrhovnega po-
veljnika pa je imel že v starih
časih kot znak svojega dosta-
janstva palico ali po nemško
"Stab."

"Eden teden so Nemci vladali
pri nas, to so pa Vogri prišli
in zdaj pa moremo vogrski gu-
čati. Nemci so samo Fikince in
Kramarovce obdržali. Pravijo
ka so te granice samo za silo, ka
do mogoče sledi načeli delane.

"Sestra iz Graca piše ka je
Francel tudi že pri soldato pa
še komaj 17 let ma.

"Tak sam Te na kratko napi-
sal položaj. Ešte Ti ščem po-
vedati, ka se bilje trno lepo
pripravila in sad tudi dobro iz-

gleda; tudi gorice so trno pune,
tak ka mo od vsakega kaj pova-
li, ce de božja volja.

"Zdaj Te pa prav od srca
pozdravlam in ostanem Tvoj
brat

LET'S MAKE IT 40,000!

OUR PAGE

"The Spirit of a Rejuvenated KSKJ"

—BOOST KSKJ SPORTS— —BOOST KSKJ SPORTS—

ON TO CHICAGO!

BROOKLYN JOSEPHS WILL MARK 40TH ANNIVERSARY NEXT SUNDAY

Brooklyn, N. Y.—All members and friends in greater New York are invited to attend the Fortieth Anniversary Celebration of St. Joseph's Society, No. 57, Sunday, October 19, at 4 p.m. in the American Slovenian Auditorium, 253 Irving Ave., Brooklyn, N. Y.

The admission will be 50 cents. Forty attendance gifts will be given away after the play. Dancing will follow immediately after the play for which we have arranged to have well-known Jerry's Starlight Orchestra, under the direction of Jerry Koprivsek. Yes, we also will have our favorite Harmonika for the older folks who prefer same. By having both types of music we are sure to satisfy everybody.

Joseph J. Klun

OUR PAGE COOKING SCHOOL

By FRANCES JANER
1110 Third St.
La Salle, Ill.

YOUTH'S PRAYER
Teach me, O God, the ways of life,
I know them not, the mesh they weave.
Prepare me, God, for I am young,
And pleasures of life so oft deceive.

Oh teach me, God, to bow my head,
In silent, humble, trustful prayer..
Show me, God, that life is sweet,
If we but seek and find Thee there.

My heart is filled with youthful dreams,
My soul not yet by sin is seared,
No sorrows yet my tears have claimed,
No dangers have I known or feared.

But life waits not for youth and dreams,
Success and failure try the soul,
Until the last short day had come,
And we stand so near the final goal.

So, teach me, God, the ways of life
And teach me how to work and play,
That I may please Thy loving heart,
And learn Thy own sweet gentle ways. — Sister Mary Anastasia, O.S.M.

WHAT TO SEND YOUR BOY IN CAMP

Even though enlisted men are completely equipped by the Government, there will be things your boy will want, and besides, in 1941 the commanding officers are advising men to take with them a certain number of personal articles.

The Government supplies foot-lockers for under a cot, so the boys can start with towels, soap and soap box, extra handkerchiefs,

underwear and socks, hangers for both coat and trousers, a clothes brush and laundry bag, toilet articles, and a sewing kit.

That last is no joke, it is a necessity.

A non-magnetic wrist-watch would be just the thing for wear around mechanized equipment, and a windbreaker, a high-speed camera, or a good flashlight would look good to him. The camps do not look with favor upon electrical gadgets, so curb your impulses in that direction.

If you want to keep a smile on your boy's face, see that he gets mail from you — and often; letters, the home town paper, a surprise package now and then (especially with good food). — Pathfinder.

No other investment has the flawless record of life insurance in troublesome financial times and no other investment in any times or at any price is remotely capable of duplicating its granite-like stability, and of conferring upon its owners such lasting peace of mind.

— Atlantic Monthly.

sweetened chocolate, melted, 1 cup sour milk or buttermilk, 1 teaspoon vanilla.

Sift flour once, measure, add soda and salt, and sift together three times. Cream butter, add sugar gradually, creaming well. Add egg and beat very thoroughly; then chocolate and blend. Add flour, alternately with the milk, a small amount at a time, beating after each addition until smooth. Add vanilla. Bake in greased pan, 8x8x2 inches, in moderate oven 325 degrees for 1 hour, or until done. Spread marshmallow frosting on top and sides of cake. Cake may be baked in two greased 8-inch layer pans in moderate oven 350 degrees for 30 minutes.

Jam Frosting: ½ cup strawberry jam, ½ cup corn syrup, 2 egg whites, ½ teaspoon lemon juice. Combine ingredients and beat well until the consistency of marshmallow.

Red Devils Food Cake

1½ cups sifted Swans Down cake flour, 1 teaspoon soda, ¼ teaspoon salt, ¼ cup butter or other shortening. 1 cup sugar, 1 egg, 2 squares baker's un-

To Mrs. Mary Champa, 1712 South 12th St., Sheboygan, Wis., we are indebted for the following recipes. She is a member of Queen of the May Society, No. 159, of Sheboygan.

Tomato Soup Cake

1 tablespoon butter, 1 cup sugar, 1 egg yolk, 1½ cups sifted all purpose flour, a pinch of salt, 1 cup tomato soup mixed with 1 teaspoon soda, 1 cup dates cut fine, 1 cup nuts or raisins, chopped.

Cream butter and sugar, add egg yolk, mix the nuts, dates or raisins in with the flour, add alternately with the tomato soup and mix well. Bake at 300 degrees about 45 minutes. Cool and serve with whipped cream.

Date Orange Fruit Cake

½ cup soft butter, 1 cup sugar, 2 beaten eggs, 2 tablespoons grated orange rind, 1 teaspoon soda, 2 cups flour, 2/3 cup sour milk, 1 cup chopped dates, ½ cup chopped nuts, ¼ cup flour.

Mix all ingredients. While cake is baking mix juice of 1 orange and 1 tablespoon grated orange rind and ½ cup sugar, and allow to stand stirring occasionally. Pour on cake when baked. Cool.

Anise Fruit Cookies

2 cups sugar, 1 cup butter, 4 eggs, 1 cup shelled almonds, 1 cup cherries, 1 cup citron, 3 or 4 drops of anise oil. Cake flour to make a stiff dough, and 1 teaspoon baking powder.

Do not make the batter too stiff. Turn to long rolls, put in cold place and cut in slices the next day. Bake these slices in a 375 degree oven.

Dream Bars

½ cup butter, ½ cup brown sugar, 1 cup flour. Cream butter, add sugar and blend in flour. Spread bottom of 9 inch square pan. Bake 20 minutes.

Topping: 2 eggs, 1 cup brown sugar, 1 teaspoon vanilla, 2 tablespoons flour, ½ teaspoon baking powder, ¼ teaspoon salt, 1½ cup cocoanut, ½ cup nutmeats. Beat eggs, add sugar and vanilla. Beat until fluffy. Sift dry ingredients a number of times and dredge over cocoanut and nuts. Combine all together. Spread over top of first baked mixture. Bake 20 minutes longer. Cool slightly and cut in bars.

Jam Cake

2 cups flour, 1 teaspoon soda, ¼ teaspoon salt, 1 teaspoon cinnamon, ½ cup lard, 1 cup sugar, ½ teaspoon cloves, 3 eggs, 1 cup strawberry jam, ¾ cup buttermilk.

Sift flour, measure and sift with soda, salt and spices. Cream lard, add sugar and cream together until light and fluffy. Add eggs one at a time, beating after each addition until smooth. Add jam and beat until smooth. Add dry ingredients alternately with buttermilk. Line the bottom of two nine inch pans with waxed paper. Pour in the batter. Bake in a moderate oven for 35 minutes. Cool and ice with jam frosting.

Jam Frosting: ½ cup strawberry jam, ½ cup corn syrup, 2 egg whites, ½ teaspoon lemon juice. Combine ingredients and beat well until the consistency of marshmallow.

Red Devils Food Cake

1½ cups sifted Swans Down cake flour, 1 teaspoon soda, ¼ teaspoon salt, ¼ cup butter or other shortening. 1 cup sugar, 1 egg, 2 squares baker's un-

HAVE YOU MADE YOUR RESERVATION

For That Trip To Chicago

on the

K. S. K. J. LIMITED?

—Ask Your Secretary For Information—

OCTOBER REMINDS US OF . . . THE HEART OF THE ROSARY

"The Rosary is most lovable because it is our life companion. The Rosary has been the comrade of our youth; slipping through our fingers before and after a first confession or first communion. The Rosary went to school with us. The Rosary went into life with us. The priest every day and all the year ran his fingers from bead to bead and from decade to decade; the nun hung the Rosary at her side, feeling the inspiration of its sacred touch in her life of consecration and experiencing its solace and strength beat of the Rosary. That is Rosary has been our prayer book in Church, our hymn book at vespers or benediction; the golden chain which links the family prayers; the friend with whom we have shared our joys, the comforter to whom we have told our sins! The Rosary has walked with us day in and day out, has brought sleep to us night after night. The Rosary has been held in our fingers all the days of our life and with the Rosary we will in death encircle our fingers, when they can no longer thumb the well-worn beads. There is the loveliness of the Rosary, the companion, the friend of life!"

"It is the wonderful blending of Mother and Son, the prayerful union of Mary, best of Mothers, and Jesus, best of Sons. Mary, the Mother of

KAY JAY LASSIE LEAGUE

(Continued from page 7) single pin. In the other match of the evening the Peerless Printers took two from The Eagle five. At the present time the Schusters' lead, followed by the White Fronts. Tied for third place are: Jay-Ay-Zeez, Peerless Prints and the Avsec Prints. Tezaks and The Eagles follow with the Slovene Coals bringing up the rear.

Individual honors in the 3-game total division were monopolized by the White Front's star bowlers, George Karl 605, Eddie Stark 600, and Johnny Bluth 586. Joey Horvat shared the limelight with 589. High single game of the evening, worth a half-dollar, rolled by Joey Horvat, was 221. Frank Ramutta, star bowler of the Ramutta Bros., just missed out for high with 220. Other 200 or better scores: Geo. Karl 217, 213; Andy Kludovich 217, Nick Kirincich 215, Gene Tezak 214, 200, Eddie Stark 213, 209, Joseph Kuzma 211, Bill Speckman 209, and John Bluth 207.

Observations From Here and There

It was unfortunate for the Tezaks to run into the "red hot" White Fronts, for they rolled a series which would ordinarily win at least two games . . .

Thought I'd have time to get off a large bit of news, figuring the boss would be out of town Saturday and I could coast awhile when he spoils my happy reverie with some statistics I might gather while he's away. Thought I, in Slovenian, of course, to be on the safe side (he's a clever one for reading people's minds) "presneti lumb, ti" and so it goes. As the deadline is just a few hours away, here are the up-to-date team standings and au revoir 'til next week.

Team Standings

	W. L.	Pct.
Papesh Tavern	5 1	.833
Jay Zees	3 3	.500
Joliet Eng.	3 3	.500
Peerless Print.	3 3	.500
Tezak Florist	3 3	.500
Verbiscer Press	3 3	.500
Dinet and Co.	2 4	.333
Gorsich Market	2 4	.333

the hack.

A lichen is composed of two distinct and utterly unlike living organisms.

FAMOUS OHIO BATTLEFIELDS

Gen. Morgan Invades Southern Ohio

THE BATTLE OF BUFFINGTON ISLAND—1863

After 1863 there was half a century—nearly to the month—during which Ohio was free from military invasion.

Then in July of 1863 Morgan and his 2000 raiders swept across the state from west to east.

Of little military significance in the whole story of the Civil War, Morgan's Raid was one of the great cavalry exploits of history.

For more than two years Ohio had anxiously watched the march and counter-march, the battles and campaigns of the Civil War from the protection of the Ohio River. No army could hope to force its way across this wide, 1000-mile-long barrier.

Then in July of 1863 Morgan's Raiders, 2000 strong, crossed the Ohio into Indiana and turned swiftly eastward toward Ohio.

Telegraph instruments madly clicked the message of his coming. Confusion and fear mounted as

Morgan's men tapped the wires and sent messages of their own designed to delay and misguide their pursuers.

Madly the 2000 galloped. As horses dropped from exhaustion, fresh ones were seized from the barnyards. Bridges were burned, small towns looted, orchards and gardens raided. Tied to the saddles were bolts of colorful calico.

Reaching the Ohio border, Morgan swung sharply northward. He was not going to be trapped in the confusion of Cincinnati streets.

Judah's cavalry had crossed the Ohio at Portsmouth to intercept the 2000 galloping men. Behind Morgan's army, General Hobson's Michigan troops were in mad pursuit. At least 50,000 men were converging to stop the raiders, now less than 2000 strong.

But Morgan eluded trap after trap and fled steadily eastward toward Buffington Island where, he had been told, the water was low and he could recross the Ohio.

(Continued from page 7) single pin. In the other match of the evening the Peerless Printers took two from The Eagle five. At the present time the Schusters' lead, followed by the White Fronts. Tied for third place are: Jay-Ay-Zeez, Peerless Prints and the Avsec Prints. Tezaks and The Eagles follow with the Slovene Coals bringing up the rear.

Individual honors in the 3-game total division were monopolized by the White Front's star bowlers, George Karl 605, Eddie Stark 600, and Johnny Bluth 586. Joey Horvat shared the limelight with 589. High single game of the evening, worth a half-dollar, rolled by Joey Horvat, was 221. Frank Ramutta, star bowler of the Ramutta Bros., just missed out for high with 220. Other 200 or better scores: Geo. Karl 217, 213; Andy Kludovich 217, Nick Kirincich 215, Gene Tezak 214, 200, Eddie Stark 213, 209, Joseph Kuzma 211, Bill Speckman 209, and John Bluth 207.

The schedule for Oct. 16th, across the alleys from left to right shows that Schuster's roll against Tezaks, Peerless vs. Jay-Ay-Zeez, Slovene's vs. The Eagle, and White Fronts vs. Avsec's. So long for now.— R. L. K.

it was I was told . . . at least someone was picking them up (I wasn't and got plenty of them) . . . The writer was the recipient of several beautiful novelty sets of perfume for prizes for the two league's (men and women) . . . the sender was none other than "Our Pal," Charlie Petan from down California way (Camp Callan) . . . Thanks, Charlie! . . . A little bird told me that "Buster" Vesel was responsible for the Peerless' victory in the third game by getting a "double" in the last frame . . . I like to see a low average bowler get in for his share of the glory that is passed out . . . Joe Savol will substitute permanently, glad to have you with us, Joe . . . This week's memo: Must not forget to mention sponsors in next week's issue.

The schedule for Oct. 16th, across the alleys from left to right shows that Schuster's roll against Tezaks, Peerless vs. Jay-Ay-Zeez, Slovene's vs. The Eagle, and White Fronts vs. Avsec's. So long for now.— R. L. K.

Joliet KSKJ Bowling League Standings Oct. 9th

	W. L. Pct.
Schuster Plumbers	6 0 1,000
White Fronts	5 1 .833
Jay-Ay-Zeez	3 3 .500
Peerless Print.	3 3 .500
Avsec Print.	3 3 .500
Tezak Florists	2 4 .333
The Eagle	2 4 .333
Slovene Coals	0 6 .000

ARE THOSE OBJECTIONS VALID THEN?

Mr. Prospect, has one of your friends died recently? After the services, when you went over to his house and were sitting in the living-room with his other good friends, what did you discuss? Did you run to the clothes closet and bring out his suit, and say, My, look at those frayed cuffs — wasn't it too bad he needed a new suit? Or, did you look around the room and say, look at those drapes — it's a shame they aren't new? Or, did you run out to the garage, start the car, and say, What a rattletrap — how did he ever get along?

No! Those weren't the things discussed. Isn't it a fact that practically all you talked about was the future of the family — was it going to be able to live in the same house? Were the children going to be able to continue in school? In short, how is the family going to get along? Isn't that what really interested you? Mr. Prospect, those vital things are the things you talked about, yet the old drapes, the frayed cuffs and the old car are the everyday objections that I encounter. Are these objections valid for not providing adequately for your widow?

Now, my plan, as you doubtless realize, will give your family a positive answer to that final question which your friends may some day be asking about them. Then which, I ask, is the more important, to have a satisfactory answer to the only question they ask, or to allow these other things, which won't even be noticed, to stand in the way of that answer?" Selected.

CHANGE MEETING DATE

So, Chicago, Ill. — The Immaculate Conception Society, No. 80, will return to the regular schedule of meetings. Regular monthly meetings will be held every third Sunday at 2 p. m.

The next meeting will be held Sunday, Oct. 19. The quarterly report will be made at that time.

</div